

ظریف استعفا داد

محمد جواد ظریف با انتشار متنی گلابه‌آمیز از معاونت راهبردی دولت پزشکیان استعفا داد. او در این متن با اشاره به چشش کابینه نوشته است:

«سلام بر مردم بزرگوار و خطیبوش ایران، امروز جناب دکتر پزشکیان وزرای دولت چهاردهم را به مجلس معرفی فرمودند که برای همگی آرزوی موفقیت دارم. از نوزده زویری که امروز معرفی شدند، سه نفر نامزد نخست، ۶ نفر نامزد دوم یا سوم و یک نفر نامزد پنجم کمیته‌ها و یا شورای راهبری بودند. بارها گفته بودم که انتخاب اعضای دولت حق رئیس جمهور است و شورای راهبری و کمیته‌ها نهاد مشورتی هستند. ایشان سپاسگزارم که این افتخار را به بنده دادند که در این تجربه جدید و ابتکار شجاعانه، مشارکتی داشته باشم. از دوستانم در کمیته‌ها و شورای راهبری نیز سپاسگزارم که چهار هفته شبانه‌روز کوشیدند و بیش از هزار نامزد را بررسی کردند، تا نتیجه را به رئیس جمهور محترم ارائه نمایم. البته از نتیجه کار خود رضایت ندارم و از این که نتوانستم به شکل شایسته‌ای نظر کارشناسی کمیته‌ها و حضور بانوان، جوانان و اقوام را آن گونه که وعده داده بودم به نتیجه برسانم، شرمندم. البته هنوز برخی معاونت‌های رئیس جمهور باقی مانده که امید است این کاستی کمی جبران شود. به هر حال، این اولین تجربه و پر از کاستی بود و بی گمان در آینده بهبود خواهد یافت. ولی در کنار مشکلات دیگر، برای بنده ادامه راه در دانشگاه را رقم زد. در پیشگاه مردم بزرگ ایران برای ناتوانی خود در پیگیری امور در دالان‌های سیاست داخلی پوزش می خواهم. برخی بنده را زودرنج دانسته‌اند. گمان می‌کنم در دوازده سال گذشته در برابر همه‌های بی سابقه، بیش از بسیاری از مدعیان، صبر و مقاومت نشان داده باشم، ولی نسبت به نگرش و نگرانی مردم حساسیت فراوان دارم. ما راسری است با تو که خلق روزگار دشمن شوند و سر برود هم بر آن سریم»

موضوع سیاستمدار

کاسه داغ‌تر از آتش نشویم

احمد زیدآبادی، فعال سیاسی در یادداشتی با عنوان «کابینه پزشکیان و «باگ» هایش!» در توضیح کابینه پزشکیان گفت: «ترکیب کابینه بدین صورتی که به مجلس معرفی شده است، با توجه به اهدافی که آقای پزشکیان برای خود اعلام کرده، به قول امروزی‌ها دارای دو یا سه «باگ» اساسی است.» وی اضافه کرد: «با این حال، این در حوزه حقوق رئیس دولت است که همکاران خود را انتخاب کنند. نامناسب بودن برخی همکاران رئیس جمهور در درجه نخست، مشکل خود اوست. اگر او واقعاً فکر می‌کند که با برخی از این افراد می‌تواند کار کند، دلیلی ندارد که ما کاسه داغ‌تر از آتش شویم!» زیدآبادی در ادامه یادداشت خود نوشت: «در دنیا معمولاً دست رؤسای دولت برای انتخاب همکاران خود کاملاً باز است. از طرفی مردم هم خیلی خود را درگیر انتخاب نوع همکاران رئیس جمهور نمی‌کنند و مطالبات خود را از کلیت دولت طلب می‌کنند. در ایران اما بدبختانه دست رئیس جمهور برای گزینش همکاران خود باز نیست و گروه‌ها و محافل سیاسی هم به طرز خارخ از قاعده خود را درگیر جزئیات این موضوع می‌کنند.» وی تأکید کرد: «به هر حال، اگر این چند نفری که اصطلاحاً «باگ» کابینه به نظر می‌رسند، خود را متعهد به همراهی با سیاست‌های اعلام‌شده رئیس جمهور کرده باشند که چه بهتر، اما اگر احیاناً بخواهند ساز مخصوص خود را ناهماهنگ با ارکستر دولت بنوازند، آنگاه این به عهده رئیس جمهور است که بخواهد تسلیم آنان شود یا آنکه قاطعانه به همکاری آنان خاتمه دهد. آنچه فعلاً برای ما اصل است، عمل دولت به تعهدات خود برای پایان دادن به این وضعیت نابسامان است. باقی قضایا فرغ بر این است.»

آیا به نظرتان این لیست توان پیشبرد برنامه‌هایی که در گفت‌وگوهای پزشکیان در تبلیغات انتخابات نشان داده بود را دارد؟

همان صداقت و دلسوزی‌ای که آقای پزشکیان دارد همراه شوند و شعارهای ایشان را محقق کنند.

محمدنعیمی پور: در مجموع بله. افرادی که در حوزه اقتصادی معرفی شدند بر این باورند که باید FATF حل و اقتصاد از شرایط بحرانی خارج شود. تمام این افراد اعتقاد دارند که محدودیت‌های اقتصادی کشور باید حل و فصل شود. وفاقی و انتلافی که در ترکیب کابینه وجود دارد به قانع کردن جریان‌های ملی در درون کشور کمک شایانی می‌کند. آقای عراقچی، وزیر خارجه نیز فردی پخته است و می‌تواند دیپلماسی کشور را به سمتی برسد که گرفتاری‌های کشور را برطرف کند و گزینه مناسبی برای تحقق وعده‌های پزشکیان در زمینه سیاست خارجی است. اما مهم‌تر از کابینه، تفاهم و توافقی است که باید بین ارکان حکومت صورت گیرد. برآورد من این است که در حال حاضر یک همدلی در سطوح بالای حکومت ایجاد شده تا مسائل پیچیده و اختلافات به سمت حل شدن پیش برود و این مهم در مورد وزارتخانه‌های کلیدی تا حدودی به نتیجه رسیده است. اما در وزارتخانه‌هایی مانند وزارت اطلاعات به‌هر حال نظر رهبری اهمیت دارد و احتمالاً افراد شایسته‌تر و قوی‌تری نسبت به وزیر معرفی شده، دااستیم اما وزیر این وزارتخانه باید در مبنای توافق انتخاب شود. به اینکه شانس بیشتری برای پیدا شدن راه‌حل مشکلات اساسی کشور بر اساس این‌گونه تعاملات به وجود آید، خوش بین هستم و امیدوارم پزشکیان تدبیر لازم را در پیش بگیرد و با همراهی، همدلی و هماهنگی‌های لازم با مجلس، قوه قضائیه، نیروهای امنیتی و مسلح تعامل لازم صورت گیرد. از تمام این تعاملات مهم‌تر، تعامل رئیس جمهور با رهبری است تا بر حسب این تعامل جبران مافات کرده و حرکت رو به جلو داشته باشیم.

نحوه برخورد مجلس با این لیست وزرا را چگونه پیش بینی می‌کنید؟ آیا همه رای اعتماد می‌گیرند؟

ملاحظات آنها این لیست تشکیل شده و از آن طرف رهبری گفته‌اند که هر چه سریع‌تر کابینه تشکیل شود، امیدواریم با هر سلیقه سیاسی که هستند به وضعیت کشور توجه کنند اما به هر صورت الان جو مجلس جوی است که تعدادی افراد افراطی در آن حضور دارند و اینها متأسفانه جوسازی می‌کنند: امیدواریم که اکثریت مجلس که نیروهای دلسوز و معتدلی هستند، به سمتی سوق داده شوند که بیشتر از این، دولت معطل نشود.

محمد نعیمی پور: اینکه تمام افراد کابینه رای اعتماد بگیرند، نیاز به سفارشات ویژه دارد. اما با این وفای ملی و شرايطی که در کشور به وجود آمده، رای اعتماد به بیش از ۹۰ درصد از کابینه دور از ذهن نیست. به هر حال در این کابینه چند نفر از نمایندگان مجلس نیز حضور دارند و رئیس مجلس نیز احیاناً از چنگش کابینه راضی است. البته واکنش جبهه پایداری تندتر خواهد بود. آنچه مسلم است سر موضوعاتی که حساسیت دارد در حد بالانس قدرت دارند و نمی‌توانند بازی را به هم بزنند لذا سیاستی که تاکنون اعمال شده، بعید به نظر می‌رسد که جبهه پایداری بتواند کابینه را با چالش بسیار سنگین روبه‌رو کند.

جواد هروی: اگر دکتر پزشکیان هوشمندی به خرج دهد، می‌تواند وعده‌های خودش را کنار معرفی کابینه در قالب معاونان و مشاوران وزرا، رؤسای دستگاه‌ها و نهادهایی که تابع وزارتخانه‌ها هستند این کار را انجام دهد، یعنی منظور این است که ما در قانون خدمات کشوری افراد مثل استانداران، سفرا و معاونین وزرا را هم جزئی از مقامات می‌دانیم، لذا انتخاب اینها اگر که به‌درستی انجام شود و از میان جوانان و اقلیت‌ها هم انتخاب شوند، تصور من این است که این ایراد قابل رفع است.

حشمت‌الله فلاحت‌پیشه: ۷۰ درصد کابینه معرفی شده هیچ اعتقادی به گفت‌وگوهای انتخاباتی آقای پزشکیان ندارند.

غلامحسین کرباسچی: بسیار سخت و دشوار است. افرادی که این شعارها را قبول ندارند و یا همراه با این شعارها نبوده‌اند و یا در زندگی شان آدم سیاسی نبوده‌اند و در بخشی مثلاً کار انتظامی می‌کردند، بطور می‌توانند مسائل سیاسی، فرهنگی و اجتماعی را در وزارتخانه‌ای مثل وزارت کشور اداره کنند؟ اینها کار دشواری است و از همه بیشتر برای خود آقای پزشکیان مشکل درست می‌کند. ما امیدواریم آقای پزشکیان موفق شود، ایشان آدم پرتوان و صادقی است. امیدواریم همکاران شان از گذشته‌شان عبور کرده و با دیدگاه‌های تغییر و تحولی که ایشان دارد، همراه شوند. طبیعی است آقای پزشکیان به مردم قول داده‌اند و به قول خودش‌شان گردن‌شان را گرو گذاشته‌اند و اگر آنها همکاری نکنند، قطعاً آقای پزشکیان مجبور به تغییر و تحول خواهد بود. امیدواریم این نیروها با

جواد هروی: در پیامی که رئیس مجلس و رئیس قوه قضائیه دادند و همچنین در فرمایشات رهبری هم وجود داشت، این نکته بود که همه بزرگان بر این موضوع وحدت رویه داشتند که کابینه دکتر پزشکیان سریع‌تر بسته شود و کارش را شروع کند. تصور می‌کنم طریق همدلی و همراهی با ایشان به نسبت دوره‌های قبلی بیشتر خواهد بود.

حشمت‌الله فلاحت‌پیشه: معتمد در انتخاب معدود افرادی آقای پزشکیان نقش داشته، و همینطور به سختی در انتخاب دو سه وزیر نقش اصلی داشته و در چند وزیر نیز سهم ۵۰ و ۶۰ درصدی داشته و حداکثر وزری که آقای پزشکیان به صورت مستقیم و غیرمستقیم در آن نقش داشتند شاید ۸ یا ۷ نفر باشند و همین تعداد بیشترین مشکل را برای جلب رای اعتماد در مجلس خواهند داشت و بقیه به راحتی رای خواهند گرفت.

غلامحسین کرباسچی: من نمی‌توانم خیلی درباره مجلس قضاوت کنم اما علی‌القاعده باید با توجه به اینکه آقای پزشکیان خیلی ملاحظه کردند و در واقع کنار آمدند و با

بسیاری با اعلام لیست وزرا شوکه شدند و تصور لیست متفاوتی را داشتند. به نظر شما چه عواملی پزشکیان را به این چیدمان کابینه‌رساند؟

جواد هروی: در هر صورتی، معرفی کابینه می‌تواند در جمعی رضایت ایجاد کند و در مقابل رضایت جمع دیگر را همراه نداشته باشد و این بستگی به توقعی دارد که اهل سیاست از رئیس جمهور دارند. من با شناختی که از دکتر پزشکیان دارم، تصور این است که ایشان حد اکثر توانمندی خودش را در جهت معرفی بهترین گزینه‌ها انجام داده اما اینکه آیا توانسته است به مقصودش برسد و هدفش تأمین شده باشد، من احساسم این است که هنوز به آن هدف نرسیده است، لذا معتقدم در مراحل بعدی که انتخاب رؤسا و زیرمجموعه‌هاست، باید دقت عمل بیشتری شود. من توصیه‌ای که به دکتر پزشکیان دارم، این است که همانطور که در مرحله اول و در گزینش وزرا دقت به خرج دادند، در مرحله دوم که انتخاب معاونین، استانداران و سفرا است، باید دقت عمل داشته باشند، البته وعده جوانان و اقلیت‌ها نباید فراموش شود و شاید به این ترتیب بتوان رضایت گروه‌ها را جلب کرد اما من موافقم که با شکل کنونی، رضایت خیلی از گروه‌ها جلب نشده است. البته این را باید توجه کرد که همه جریان‌ها به رئیس جمهور رای داده‌اند و اینکه عده‌ای دلخوار شوند، شاید توقع بیش از اندازه است.

حشمت‌الله فلاحت‌پیشه: اشاره کردم که مقصر تبدیل پیروزی به شکست مکانیزمی بود که آقای ظریف در نظر گرفتند و ایشان باید مسئولیت این شکست را به عهده بگیرند. به هر

حال در همان زمان نیز آقای پزشکیان با شعار رئیس جمهور قوی روی کار آمد و مدعی بود که رئیس جمهور باید از اختیارات خود استفاده کند. نمی‌پذیریم که الان یکسری توجیهات اخلاقی داریم. ضعف آقای پزشکیان در کابینه به شدت محسوس است و آقای پزشکیان اولین کسی است که در کابینه خود اقلیت را دارد. یعنی حتی اگر بستر شعارهای ایشان در کابینه مانند رفیع فیلتربنگ، جمع کردن گشت ارشاد و حتی برخی تنش‌زدایی‌ها از روابط خارجی که شعار ایشان بوده و یا حتی قطع کردن دست الیگارشی قدرت و ثروت از خزانه مملکت، در هر کدام از اینها رای گیری صورت بگیرد معتمد ایشان حتی در کابینه خودش نیز رای نخواهد آورد.

غلامحسین کرباسچی: همه ما می‌دانیم که آقای پزشکیان در طول دو سه هفته بعد از انتخابات، بسیار تحت فشار بودند و این فشار هم از ناحیه افرادی بود که به ایشان رای داده‌اند، درخواست‌ها و پیشنهادهای بسیار زیادی وجود داشت و از طرف برخی از مراکز قدرت هم یا به عنوان درصلاحت یا دادن نظرات موافق و مخالف، ایشان را تحت فشار قرار داده بودند و اینطور نیست که بگوییم آزادانه و مطابق با آنچه که خودش فکر می‌کرده مجموعه‌ای را بیرون داده باشد. به نظرم یکی از محظورات عمده ایشان، مشکلی است که قطعاً با مجلس خواهد داشت و حتماً برخی از این افراد کسانانی هستند که در ملاحظات کلی که ایشان گفتند، بر اساس دولت وفای قرار ندارند. در این بین دو نکته وجود دارد: یکی اینکه کسانانی که ایشان را تحت فشار گذاشتند و به‌خصوص افرادی که دیدگاه‌های ایشان را قبول ندارند، توجه کنند که چنین مجموعه‌ای اگر کارایی لازم را نداشته باشد و اگر ایشان در شعارهایی که داده و اهدافی که بیان کرده موفق نباشند، این فقط به ضرر دولت نخواهد بود و تنها دولت نیست که نمی‌تواند با این افراد کار کند؛ بلکه به ضرر کشور، انتخابات و نهال امیدی است که در بخشی از جامعه ایجاد شده است.

محمد نعیمی پور: افرادی برای حدود ۵ هزارخانه معرفی شده‌اند که در تصور عمومی یا تصور سیاستمداران جایگاهی نداشتند و به نگاه‌های متفاوت سیاسی این شوک وارد شد. اصلاح‌طلبانی که تمایل داشتند تعداد وزرای اصلاح طلب بیش از این باشد، تلقی ناامیدکننده‌ای داشتند. ممکن است جریان اصولگر نیز انتظار بیشتری داشته باشند. این نگاه گروه‌های سیاسی است اما در نهایت نظر و نگاه پزشکیان و تیم او، تعیین کننده است. با این وجود وزرای کشور، نفت، آموزش و پرورش، صنعت، معدن و تجارت مواردی است که از قبل مطرح نبودند و انتشار نام‌شان شوکه‌کننده بود. مواردی مانند احمد دنیامالی که به عنوان وزیر ورزش و جوانان مطرح نبود اما شوکه‌کننده هم نیست چرا که دنیامالی با مأموریت‌های وزارت ورزش و جوانان آشنایی دارد. اما مهم است که اسکندر مومنی که یک نیروی انتظامی است چقدر می‌تواند با پزشکیان هماهنگ باشد. وزارت کشور به مثابه قائم‌مقامی رئیس جمهور است و باید فردی در آنجا می‌گماردند که بتواند سیاست‌های ایشان را در استان‌ها و شهرستان‌ها پیاده کند. اما این انتخاب عجیب بود و برای من سوال است که با این انتخاب همراهی و هماهنگی بین وزیر کشور و رئیس جمهور انجام خواهد شد یا خیر؟ از سوی دیگر انتظارات فعالان سیاسی اجرایی در استان‌ها از اهمیت بالایی برخوردار است و آنها مسائل سیاسی و اجتماعی و اداره کشور را از پنجره وزارت کشور می‌بینند. ممکن است این انتخاب برای استان‌ها گیج‌کننده باشد و لازم بود که افراد صاحب‌نظر توجیه می‌شدند.

